

संपादकीय लेखणीतून...

१९७२ नंतरची भीषणता

मराठवाड्यावर पुन्हा एकदा १९७२ च्या भीषण दुष्काळाचा सावट पसरले आहे. येन पावसाळ्यात राज्यातून पावसाने पूर्णपणे दडी मारल्यामुळे, विशेषतः मराठवाड्यात अत्यंत भीषण दुष्काळी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. हवामान विभागाने मान्सूनच्या सुरुवातीलाच वर्तवलेल्या अंदाजानुसार एव निम्नो प्रणाली सक्रिय झाल्याचा थेट फटका बसला असून, सरासरीपेक्षा अत्यंत कमी पाऊस झाला आहे. जलप्रकल्प व धरणांमधील पाणीसाठा वेगाने तळवला जात असल्याने बळिराजा हाताशपणे आकाशाकडे डोळे लावून बसला आहे.

मात्र, आकाशात पावसाचे ढग दिसत नाहीत. मराठवाड्यात तब्बल ५० दिवसांपासून समाधानकारक पाऊस न झाल्याने आगामी पाणीटंचाईचे आणि चाराटंचाईचे भयानक संकेत उभे आहे. मराठवाडा विभागात आतापर्यंतच्या एकूण सरासरीच्या तुलनेत तब्बल १९९ मिमी पावसाची तुट नोंदवण्यात आली आहे. विभागातील २७५ महसूल मंडळांमध्ये अत्यंत कमी पाऊस झाल्यामुळे हातात आलेली खरीप पिके पूर्णपणे वाळून जाण्याच्या मार्गावर आहेत, काही ठिकाणी गेली आहेत. सोयाबीन, कापूस, बाजरी आणि तूर यासारख्या मुख्य पिकांचे अतोनात नुकसान झाले असून शेतकऱ्यांचे आर्थिक गणित पार कोलमडले आहे. मराठवाड्यातील आठही जिल्ह्यांमध्ये पर्जन्यमानाची आकडेवारी वार्षिक सरासरीच्या तुलनेत कमी आहे. छत्रपती संभाजीनगरमध्ये ही टक्केवारी ७२.६० टक्के, जालना ७२.७१, बीड ५८.५२, लातूर ४९.८२, धारगिरि ५६.०३, नांदेड ७२.१८, परभणी ५५.२६ तर हिंगोलीमध्ये ६८.३३ टक्के आहे. पर्जन्यमानाची आकडेवारी पाहता लातूर जिल्ह्याला सर्वाधिक फटका बसल्याने दिसून येते. येथे सरासरीच्या अर्धा पाऊसही झालेला नाही.

याशिवाय धारगिरि, परभणी आणि बीड जिल्ह्यांची स्थितीही कमालीची चिंताजनक आहे. पावसाच्या या मोठ्या तफावतीमुळे यंदा केवळ खरिपाचा हंगामच वाया गेलेला नाही, तर आगामी रबी हंगामावर आणि नारिकऱ्याच्या पाण्यावरही मोठे प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. राज्यातील अनेक भागांमध्ये पावसाने ओढ दिल्याने खरीप हंगामातील पिकांवर परिणाम झाला आहे. शेतकऱ्यांकडून नुकसानभरपाई आणि तातडीच्या मदतीची मागणी होत आहे. तर काही दिवसांपासून पावसाची परिस्थिती अनेक ठिकाणी चिंताजनक आहे. काही भागात अपेक्षित पाऊस न झाल्यामुळे पिकांच्या वाढीवर परिणाम झाला आहे, तर काही ठिकाणी पिकांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले आहे. शेतकऱ्यांसमोर आर्थिक संकट उभे आहे. राज्य सरकारला आता कुठे जाग येत असल्याचे जाणवते आहे, तरीही अजून ते मुद्दातच्या शोधात आहेत असे दिसते. या साऱ्या पार्श्वभूमीवर सरकारकडून नुकसानीचा आढावा घेण्याची प्रक्रिया सुरू झाली आहे. तालुकास्तरीय पीक नुकसानीचे पंचनामे करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. या पंचनाम्यातून नेमके किती नुकसान झाले आहे, कोणत्या भागातील किती क्षेत्र बाधित झाले आहे आणि शेतकऱ्यांना किती मदतीची गरज आहे, याचा अंदाज घेतला जाणार आहे. शेतकऱ्यांच्या परिस्थितीचा प्रत्यक्ष आढावा घेण्यासाठी मुख्यमंत्री पदवर्णीय आणि उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना नुकसानग्रस्त भागाचा दौरा करण्याची सुबुद्धी झाली आहे.

केवळ प्रशासकीय पातळीवर अग्रवाल घेण्याऐवजी शेताच्या बांधावर जाऊन परिस्थिती समजून घेण्यावर भर दिला जाणार आहे. पिकांची सद्यस्थिती, पावसाअभावी झालेले नुकसान आणि शेतकऱ्यांना भेडसावणाऱ्या अडचणी याचा आढावा घेतला जाणार आहे. पंचनामे पूर्ण झाल्यानंतर नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना तातडीने मदत देण्याचे आदेशासन सरकारने दिले आहे. त्यामुळे आता पंचनाम्याची प्रक्रिया किती वेगाने पुर्ण होते आणि त्यानंतर मदतीचे स्वरूप काय असे याकडे लक्ष लागले आहे. १५ सप्टेंबरच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत राज्यातील पावसाच्या स्थितीचा संविस्तर आढावा घेण्यात आला. ५ ऑक्टोबरपासून दुष्काळी स्थितीचे अधिकृत पंचनामे करण्याची प्रक्रिया सुरू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. दुष्काळी परिस्थितीचा अधिक व्यापक आढावा घेण्यासाठी समिती स्थापन करण्यात आली आहे. आता समिती काय अग्रवाल देते ते पहायचे। साराा, सातारा घाटमाथा, रायगड, सोलापूर, लातूर, नांदेड, गडचिरोली या जिल्ह्यांना पावसाचा यत्नो अलर्ट देण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक, सामाजिक आणि आध्यात्मिक जीवनात गणेशोत्सवाला अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. भाद्रपद शुद्ध चतुर्थीला घरगुती आणि सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळांमध्ये अत्यंत उत्साहात विराजमान झालेल्या लाडक्या गणरायाला दहा दिवसांच्या मनोभावे पुजेनंतर भाद्रपद शुद्ध चतुर्दशीला म्हणजेच अनंत चतुर्दशीच्या दिवशी निरोप दिला जातो. हा दिवस केवळ एक उत्सवाची सांगता असून तो मानवी भावना, भक्ती आणि निसर्गाचा चक्राचा एक अत्यंत सुरेख संमेल आहे. अनंत चतुर्दशीच्या दिवशी भगवान विष्णूच्या अनंत या रूपाचेही व्रत केले जाते. जीवनातील अनंत संदर्कांवर मात करण्यासाठी आणि सुख-सुखाप्रति प्राप्त करण्यासाठी हे व्रत आम्हाला नेते.

ज्या दिवशी विष्णूच्या या अनंत रूपाची पूजा होते, त्याच दिवशी गणाचा अविर्भाव असलेल्या गणरायाचे विसर्जन होणे, हा एक अनेकांसाठी आध्यात्मिक योग मानला जातो. दहा दिवस आपल्या घरातील एक सदस्य बनून राहिलेल्या बापायला निरोप देताना प्रत्येक भक्ताचे मन हल्लावून जाते आणि डोक्याच्या कडा ओलावतात.

गणेश विसर्जनाचा अर्थ केवळ मातीची मूर्ती पाण्यात विर्सजित करणे एवढाच मर्यादित नाही, तर त्यामार्गे भारतीय तत्त्वज्ञानातील अत्यंत सखोल आणि शाश्वत

डॉ. प्रा. सुधीर अग्रवाल वर्धा

विचार दडलेला आहे. हा विचार 'सगुणाकडे' निर्गुणाकडे' जाण्याचा प्रवास उलगडतो. आपण निसर्गातून मिळणाऱ्या मातीपासून मूर्ती घडवतो, ती स्तुण साकारू मूर्ती देवघरात स्थापन करतो, तिची प्राणप्रतिष्ठा करून दहा दिवस तिची भक्ती करतो आणि शेवटी ती मूर्ती पुन्हा निसर्गाच्याच म्हणजेच पाण्याच्या स्वाधीन करतो. निर्मिती, स्थिती आणि लय हा निसर्गाचा आणि मानवी जीवनाचा अटळ नियम आहे. हेच या प्रक्रियेतून अधोरेखित होते. मानवी देह हादेखील पंचमहाभूतांपासून (पृथ्वी, जल, अग्नी, वायू आणि आकाश) बनलेला आहे आणि अविर्भावः तो याच निसर्गात विलीन होणार आहे, याची सतत जाणीव करून देणारा हा उत्सव आहे. विसर्जन ही संकल्पना आपल्याला 'खऱ्या अर्थाने' 'मोक्षमार्ग' आणि 'अलित्वाने' सांगते. या गौरीवर आपण निजावाड प्रेम करतो, जिची आपण नितांत काळजी घेतो, योग्य वेळ आल्यावर तिला कसलाही मोह न ठेवता आनंदाने आणि कृताज्ञतेने निरोप देणे म्हणजेच खऱ्या अर्थाने विसर्जन होणे.

बाह्य विसर्जनासोबतच आंतरिक विसर्जन हा या प्रक्रियेचे सर्वाधिक महत्त्वाचा पण अनेकदा दुर्लक्षित राहणारा पैलू

आहे. केवळ मूर्ती पाण्यात विरचळली म्हणजे आपले कर्तव्य संपत नाही, तर त्यासोबत आपल्या आतील नकारात्मक भावनांचे, वाईद विचारांचे आणि दुर्गुणांचेही विसर्जन होणे अत्यंत गरजेचे आहे. गणपतीला आपण विचरतो आणि बुद्धीचा देवता मानतो. त्यामुळे बापायला निरोप देताना आपल्या प्रतीति आणि समाजाच्या कल्याणात अडथळा ठरणारी आंतरिक विचनेही त्याच्यासोबत वाहून जाऊ देणे हाच बापायला खरा आध्यात्मिक हेतू आहे. माणसाच्या मनातील अहंकार, क्रोध, द्वेष, तोष, मोह, मद आणि मत्सर या बाईजूंचे विसर्जन करून, सर्वांशी प्रेमाने आणि प्रसन्नतेने वागण्याची वृत्ती आपण अंगी बाणवली पाहिजे.

मनातील आनंदाची भीती, नैराश्य, आळस आणि इतरांबद्दलचा दुय्यस कायचाच सोडून देऊन एका नव्या सकारात्मक, तेजस्वी आणि सात्विक ऊर्जेने आयुष्याकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन स्वीकारला पाहिजे. मूर्ती जशी संश्रयणे पाण्यात विरचते, तसेच आपले सर्व दोष आणि अहंकारही विरचवून जावा आणि मागे केवळ एक शुद्ध, निर्मळ आणि आनंदी मन उरवे, हीच प्रक्रिया विचरण्याची खरी भक्ती आहे.

आध्यात्मिक आणि मानसिक शुद्धीकरणासोबतच आजच्या आधुनिक काळात पर्यावरणप्रकृति विसर्जन ही काळजी सर्वांत मोठी आणि अविभाज्य गरज बनली

आहे. निसर्ग हाच खरा ईश्वर आहे आणि भारतीय संस्कृतीत नैवमीच निसर्गापुढे प्राधान्य दिले आहे. पूर्वीच्या काळी मूर्ती केवळ शाईच्या मातीपासून बनवल्या जायत्या, ज्या नैसर्गिक जलस्रोतांमध्ये अत्यंत सहज विरचण्याच्या. मात्र, वाढत्या शहरीकरणांमुळे आणि उत्सवी दिखाव्यांपेक्षा प्रत्येकाच्या रंग आणि प्लास्टर ऑफ पॅरिससारख्या अविषयनशील पदार्थांचा वापर प्रचंड वाढला आहे. यामुळे आपल्या नव्या, तलाव आणि समुद्राच्या बांधणे मोठ्या प्रमाणावर प्रदूषण होऊन जलचर प्राण्यांच्या जिवाला आणि संपूर्ण परिसंस्थेला प्रचंड धोका निर्माण झाला आहे. आपण ज्या बापायला निसर्गाचा देव मानतो, त्याच्याच उत्सवामुळे

निसर्गाचा ऱ्हास होणे हा मोठा विरोधाभास आहे. भक्तीच्या नावाखाली आपण पर्यावरणाची कोणतीही हानी करणार नाही, याची जाणीव ठेवणे म्हणजेच खऱ्या अर्थाने बापाची आराधना करणे होय.

पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी प्रत्येकाने शाईची माती किंवा कागदाच्या लांबाव्यापासून बनवलेल्या, नैसर्गिक रंगांनी रंगवलेल्या मूर्तीचीच स्थापना करण्याचा ठाम निश्चय केला पाहिजे. नैसर्गिक जलस्रोतांचे प्रदूषण टाळण्यासाठी स्थानिक प्रशासनाने उभारलेल्या कृत्रिम तलावांमध्ये मूर्तीचे विसर्जन करण्याला सर्वोच्च प्राधान्य द्यावे. शक्य असल्यास घरच्या घरी एका मोठ्या पांड्यात मूर्तीचे विसर्जन करून, ते

मातीमिश्रित पाणी कुडीतील झाडांना द्यावे; जेणेकरून बापा कायम आपल्या घरात निसर्गाच्या रूपत वास करेल. तसेच उत्सवदिवसांना साधारणे हार, फुले, दुर्वा, केळीचे खांब आणि पाने यांसारखे निर्मात्य थेट पाण्यात न टाकता निर्मात्य कलशातच जमा करावे, जेणेकरून त्यापासून उत्तम दर्जाचे सॉइय खत तयार करून येईल आणि ते पुन्हा निसर्गाच्याच कामी येईल.

श्री गणपती विसर्जन हा केवळ एक पारंपरिक किंवा दिवाळ्याचा सोळाव्या राहू नये, तर ती स्वतःच्या आणि निसर्गाच्या शुद्धीकरणाले एक अत्यंत जाणीवपूर्वक केलेली पवित्र प्रक्रिया असावी. सगळामुळे पर्यावरणाचा कोणताही समतोल बिघडणारा नाही याची काळजी घेतल्यास आपला उत्सव अधिक मंगलमय आणि अमरपुर्ण ठरतो. स्वतःच्या मनातील दुर्गुणांचे विसर्जन करून अंतर्बाह्य शुद्ध होणे आणि पर्यावरणप्रकृति गणेशोत्सव साजरा करून देण्याची पिढीला एक निरोपी, समृद्ध आणि प्रदूषणमुक्त निसर्ग भेट देणे, हीच गणरायाच्या चरणी अर्पण केलेली आपली खरी आत शिवावर सेवा ठरेल. याच उदात्त विचाराने जेव्हा आपण "गणपती बापा मोर्या, पुढच्या वर्षी लवकर वा!" अशी साद घालतो, तेव्हा तो केवळ एक जयघोष राहत नाही, तर तो एक जीवनवादी संकल्प बनतो.

- १५६१५९३०६२

अभिषेक शर्मा एका वर्षात सर्वाधिक वेळा शुन्यावर बाद होणारा फलंदाज!

भारत आणि जपान यांच्यातील ऐतिहासिक टी२० आंतरराष्ट्रीय सामन्यात अभिषेक शर्माने एक नकोसा विक्रम रचला. भारतीय संघातीलवीर सामन्याच्या पहिल्याच चेंडूवर गोल्डन डकवर बाद झाला आणि २०२६ मधील १०वा टी२० आंतरराष्ट्रीय यष्टीरकर ठरला. तथापि, या रोमांचक सामन्यात भारताने जपाना २ धावांनी पराभव केला.

अभिषेक शर्माने रचला नकोसा विक्रम सानो आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट मैदानावर जपानविरुद्धच्या सामन्यात अभिषेक शर्मा डाव्याच्या पहिल्याच चेंडूवर बाद झाला. या २६ वर्षीय डावखूच्या फलंदाजाने बळी हारा-हिंज्याच्या गोल्डनजीवर स्वीप शॉट मारण्याचा प्रयत्न केला, परंतु चेंडू त्याच्या बॅटच्या कर्ण कडेला लागून शॉट फ्लाय लेगच्या दिशेने गेला, ज्यामुळे तो झेलबाद झाला. या गोल्डन डकमुळे, अभिषेक

डॉ. दत्ता विधावे क्रिकेट समिक्षक

शर्मा २०२६ मधील सर्व टी२० आंतरराष्ट्रीय सामन्यांमध्ये १०व्यांदा शुन्यावर बाद झाला. या पराक्रमाने त्याने अफगाणिस्तानचा रशीद खान आणि पाकिस्तानचा शादब खान यांना मागे टाकले.

एका कॅलेंडर वर्षात १० वेळा शुन्यावर बाद होणारा पहिला फलंदाज अभिषेक शर्मा आता टी-२० क्रिकेटमध्ये एका कॅलेंडर वर्षात १० वेळा शुन्यावर बाद होणारा पहिला फलंदाज ठरला आहे. यापुर्वी, हा विक्रम अफगाणिस्तानचा रशीद खान आणि पाकिस्तानचा शादब खान यांच्या नावावर संयुक्तपणे होता, प्रत्येकी ८ वेळा शुन्यावर बाद होऊन विक्रम त्यांच्या नावावर होता. रशीद खान २०१९ मध्ये टी-२० क्रिकेटमध्ये नऊ वेळा शुन्यावर

बाद झाला होता, तर शादब खान २०१४ मध्ये नऊ वेळा बाद झाला होता. जपानविरुद्ध गोल्डन डकवर बाद होऊन अभिषेकने या दोघांना मागे टाकिले.

टी-२० आंतरराष्ट्रीय सामन्यांमध्येही पाचवे गोल्डन डक

जपानविरुद्ध पहिल्याच चेंडूवर बाद झाल्यामुळे, अभिषेक शर्माने यापूर्वी टी-२० आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये आपले पाचवे गोल्डन डक नोंदवले. यासह त्याने टी-२० आंतरराष्ट्रीय सामन्यांमध्ये एका कॅलेंडर वर्षात सर्वाधिक वेळा शुन्यावर बाद होण्याच्या विक्रमाची बरोबरी केली आहे. याचा अर्थ असा की, २०२६ मध्ये टी२० क्रिकेटमध्ये अभिषेक एकूण १० वेळा शुन्यावर बाद झाला आहे, ज्यात पाच वेळा तो टी२० आंतरराष्ट्रीय सामन्यातील पहिल्याच चेंडूवर बाद झाला.

भारताने जपानला २ धावांनी हरवले

अभिषेक शर्मा लवकर बाद होऊनही, या ऐतिहासिक रोमांचक सामन्यात भारतीय संघाने जपानला २ धावांनी हरवले. पावसापेक्षा सामान्य प्रत्येकी पाच घटकांचा कर्णपात आला.जपानच्या गोल्डनजांनी भारतीय फलंदाजांना धावा करण्याची फारशी संधी दिली नाही. अभिषेक शर्मा पहिल्याच चेंडूवर बाद झाल्यानंतर भारतीय डावाची सुरुवात खराब झाली. प्रथम फलंदाजी करताना भारताने ५ घटकांत ४ गडी गमावून ३२ धावा केल्या. प्रत्युत्तरात, जपान ५ घटकांत ३ गडी गमावून केवळ ३० धावाच करू शकला आणि भारताने हा सामना २ धावांनी जिंकला.

भारताने एका ऐतिहासिक सामन्यात विजय नोंदवला

भारत आणि जपान यांच्यातील हा सामना २०२६ चा आशियाई खेळांच्या तयारीच्या दृष्टीनेही

खेळाडू	देश	शून्यावर बाद (डक)	वर्ष
अभिषेक शर्मा	भारत	१०	२०२६
राशिद खान	अफगाणिस्तान	९	२०१९
शादब खान	पाकिस्तान	९	२०१४

महत्त्वाचा होता. पावसापेक्षा सामान्य केवळ पाच घटकांचा झाला, परंतु असे असुद्धी सामन्यातील उल्लेख कमी झाली नाही.

भारताने पहिल्या डावात ३२ धावा केल्या आणि त्यानंतर गोल्डनजांच्या जोरावर जपानला ३० धावांवर रोखले. अशाप्रकारे भारतीय संघाने हा ऐतिहासिक सामना २ धावांनी जिंकला. एका कॅलेंडर वर्षात टी-२० क्रिकेटमध्ये सर्वाधिक वेळा शुन्यावर (डक) बाद होण्याचा नकोसा जागतिक विक्रम भारताच्या अभिषेक शर्माने या नावावर आहे. २०२६ या एकाच कॅलेंडर वर्षात तो तब्बल १० वेळा शुन्यावर बाद झाला आहे. यापुर्वी हा विक्रम संयुक्तपणे अफगाणिस्तानचा फिरकीपटू

राशिद खान आणि पाकिस्तानचा शादब खान यांच्या नावावर होता, जे एका वर्षात ९-९ वेळा शुन्यावर बाद झाले होते.

एकूण टी-२० क्रिकेटमध्ये (सर्व देशांतून लीग, आयपीएल आणि आंतरराष्ट्रीय सामने मिळून) एका कॅलेंडर वर्षात सर्वाधिक वेळा शुन्यावर बाद होण्याच्या फलंदाजीची यादी रकन्यात दिली आहे. जपानविरुद्ध आंतरराष्ट्रीय टी-२० क्रिकेटमध्ये सर्वाधिक वेळा शुन्यावर (डक) बाद होण्याचा नकोसा जागतिक विक्रम भारताच्या अभिषेक शर्माने या नावावर आहे. २०२६ या एकाच कॅलेंडर वर्षात तो तब्बल १० वेळा शुन्यावर बाद झाला आहे. यापुर्वी हा विक्रम संयुक्तपणे अफगाणिस्तानचा फिरकीपटू

- १०९३६१३०६२

गणेश विसर्जन करताना सावधगिरी बाळगा, नियमांचे पालन करा!

गणपती स्थापनेच्या दिड दिवसांपासून गणपती बापाच्या विसर्जनास सुरुवात झालेली आहे. त्यामुळे बापाचे विसर्जन करताना सर्वांनीच सावधगिरी बाळगणे आवश्यक आहे. कारण गणपती विसर्जन करताना नदी, तलाव, विहीर, समुद्र किनारा वित्तिकाणी कळत-नकळत आपल्या चुकनेमुळे दुर्घटना होऊ शकते याला नाकारता येत नाही आणि अशा प्रकारच्या यापुर्वी अनेक दुर्घटना झालेल्या आहेत ही बाब सर्वांचा त्यात आहे. मागील वर्षी राज्यभरात वेगवेगळ्या जिल्ह्यात गणेश विसर्जनाचा वागवोट लागले व १५ पेक्षा जास्त जणांचा मृत्यू झाला. त्यामुळे गणेश विसर्जन

रमेश लांजेवार नागपूर

करताना सावधगिरी बाळगणे गरजेचे आहे. त्याचप्रमाणे लहान मुलांना विसर्जन स्थळापासून (नदी, तलाव, विहीर, समुद्र किनारा) थापासून दुरच ठेवावे. कारण छोटेशी चुक संपूर्ण परिवारावर मोठा आघात करू शकते. कारण खेड्यापाड्यात, शहरां बापाच्या विसर्जनाच्या वेळी भटकण विसर्जनाच्या ठिकाणी जातात. अशा परिस्थितीत कोणताही धोका ओढावून नये याची काळजी सर्वांनीच घेतली पाहिजे. गणेश विसर्जनासाठी तलावांवर बंदी आहेच. परंतु प्रशासनाने जे गणेश विसर्जनाचे ठिकाण (स्थळ) दिले आहे किंवा

प्रशासनाने बनविलेल्या कृत्रिम तलाव यामध्ये विसर्जन करायला हवे. यदाकदा घटना घडली तर प्रशासन आपल्या मदतीला धावून येवू शकते. त्यामुळे प्रशासनाचे नियम पाळून सर्वांनी गणेश विसर्जनाचा आनंद घ्यावा व सावधगिरी बाळगवी. कारण आपण अनेकदा पाहिले व ऐकले सुद्धा आहे की मुर्ति विसर्जनाच्या वेळेस जिवीत हानी व दुर्घटना सुद्धा झालेल्या आहेत. या संपूर्ण गोष्टी झालेल्या आहेत. या संपूर्ण व सतर्कतेने वाळून गणेश विसर्जन केले पाहिजे. त्याचप्रमाणे सरकारने प्रशासनाने घातून दिलेल्या नियमांचे काटेकोरपणे पालन करणे गरजेचे आहे. ज्या-ज्या

ठिकाणी कृत्रिम तलाव (आर्टीफीशियल टँक) ची व्यवस्था केलेली आहे, त्या-त्या ठिकाणी त्याचा उपयोग सर्वांनीच केला पाहिजे. परंतु ज्या ठिकाणी कृत्रिम तलावांची व्यवस्था नाही असे भटकण नदी, विहीर, समुद्र

परिस्थितीत मंडळाल्या भक्तांनी गणपती विसर्जन करताना सतर्कता बाळगून व प्रशासनाच्या नियमांचे पालन करून विसर्जन करावे. कारण छोटेशी चुक मोठा आघात पोहचवू शकते याला नाकारता येत नाही आणि याचे दुःख संपूर्ण परिवाराला व मंडळाला भोगावे लागते. गणेश विसर्जनाच्या निमित्ताने हेच सांगू इच्छितो की बापांना निरोप देताना गणेश विसर्जनाची प्रक्रीया सांभाळून करावी. त्याचप्रमाणे "निर्मालय" तलाव, विहीर, नदी, समुद्र किनारा यामध्ये न टाकता प्रशासनाने निर्मात्याची व्यवस्था ज्या-ज्या ठिकाणी केली आहे त्याच ठिकाणी विसर्जन करणे गरजेचे आहे. ठिकाणी टाक्याचे यामुळे प्रदूषणावर आवर घातला येईल व पाणी दुषित

होण्यापासून वाचेल. सोबतच जलचर प्राण्यांचे प्राणसुद्धा वाचेल. अशाप्रकारे संपूर्ण गणेश विसर्जनाची प्रक्रीया सांभाळून करावी. त्याचप्रमाणे "निर्मालय" तलाव, विहीर, नदी, समुद्र किनारा यामध्ये न टाकता प्रशासनाने निर्मात्याची व्यवस्था ज्या-ज्या ठिकाणी केली आहे त्याच ठिकाणी विसर्जन करणे गरजेचे आहे. ठिकाणी टाक्याचे यामुळे प्रदूषणावर आवर घातला येईल व पाणी दुषित

मोठी मदत होईल. आज कोणत्या ना कोणत्या पद्धतीने वृक्ष लावगड करणे काळजी गरज आहे. कारण गणपती बापासह संपूर्ण देवीदेवतांचे वास्तव्य निसर्गाच्या सान्निध्यात राहायचे. त्यामुळे बदलते हवामान व अतर्लिनोवा प्रभाव लक्षात घेता वृक्षलागवड मानव कल्याणासाठी व पृथ्वीवतावरील संपूर्ण जीवजन्तूंना आणि निसर्ग प्रफुल्लित करण्यासाठी प्रत्येक मानवा वृक्ष लागवड व्हावाचला हवी. बापायला निरोप देताना आपण सर्व भटकण साकडे घालण्या येणाऱ्या दुष्काळापासून बळीराजाला वाचवा. "गणपती बापा मोर्या पुढच्या वर्षी लवकर वा!" अशी श्री गणेशाय नमः!

- १०९२६१३०७७९

मध्य नागपूरातील चार सुप्रसिद्ध गणेशांचे सामूहिक 'महाविसर्जन'

श्री संती गणेशोत्सव मंडळ, श्री दक्षिणामूर्ती स्वयंसेवक मंडळ, श्री पाताळेश्वर गणेशोत्सव मंडळ, भारत क्रीडा मंडळ, मन्नत पूर्ती सांस्कृतिक ट्रस्ट होणार सहभागी

दै. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

पहिल्यांदाच मध्य नागपूरातील एकूण चार मोठ्या गणेश मंडळांनी एकत्रित मिरवणूक व गणेश विसर्जनाचा निर्णय घेऊन नागपूरकर जनतेला फार मोठा दिलासा दिला आहे. या सामूहिक महाविसर्जन सोहळ्यात महाल, सेंट्रल एक्स्प्रेस रोडवरील सुप्रसिद्ध श्री संती गणेशोत्सव मंडळ, श्री दक्षिणामूर्ती स्वयंसेवक मंडळ, श्री पाताळेश्वर गणेशोत्सव मंडळ (महालचा राजा) तसेच भारत क्रीडा मंडळ,मन्नत पूर्ती सांस्कृतिक ट्रस्ट सहभागी होणार आहेत. मध्य नागपूरचे भाजपचे आमदार प्रवीण दत्ते यांच्या पुढाकारातून नागपूरतच नव्हे तर विभागीतील ही अभिभव व अतिथय तुल्य अशी संकल्पना साकारली जाणार आहे.

आज पत्रकार परिषदेत बोलताना सुप्रसिद्ध संती गणेशोत्सव मंडळच्या वतीने बोलताना संजय

चिंचोले यांनी सांगितले की, दरवर्षी भाविक हे विसर्जनाच्या दिवशी आपल्या लाडक्या गणपतीची वाट पाहत किती तरी तास ताटकळत येथे राहतात. मग तो संतीचा गणपती असेल, महाल चा राजा असे किंवा इतर गणपती मंडळाची मिरवणूक असे. यावेळी विविध मंडळांच्या वेगवेगळ्या मिरवणुका वेगवेगळ्या दिवशी व वेगवेगळ्या वेळेत न काढता एकत्रितपणे काढण्याचा निर्णय घेतलेला असल्याचे चिंचोले

म्हणाले. यामुळे पोलीस प्रशासनावरील ताण, परिसरातील दैनंदिन व्यवहारांवर होणारा परिणाम, वाहतुकीचा खोळंबा, नागरिकांची नैसर्गिक इत्यादी बाबी तो संतीचा गणपती असेल, महाल चा राजा असे किंवा इतर गणपती मंडळाची मिरवणूक असे. यावेळी विविध मंडळांच्या वेगवेगळ्या मिरवणुका वेगवेगळ्या दिवशी व वेगवेगळ्या वेळेत न काढता एकत्रितपणे काढण्याचा निर्णय घेतलेला असल्याचे चिंचोले

म्हणाले. यामुळे पोलीस प्रशासनावरील ताण, परिसरातील दैनंदिन व्यवहारांवर होणारा परिणाम, वाहतुकीचा खोळंबा, नागरिकांची नैसर्गिक इत्यादी बाबी तो संतीचा गणपती असेल, महाल चा राजा असे किंवा इतर गणपती मंडळाची मिरवणूक असे. यावेळी विविध मंडळांच्या वेगवेगळ्या मिरवणुका वेगवेगळ्या दिवशी व वेगवेगळ्या वेळेत न काढता एकत्रितपणे काढण्याचा निर्णय घेतलेला असल्याचे चिंचोले

असा आहे महाविसर्जन मिरवणुकीचा मार्ग

शनिवार दिनांक २६ सप्टेंबर रोजी सायंकाळी ६ वाजता संती गणेश मंडळच्या मिरवणुकीची सुरवात सेंट्रल एक्स्प्रेस वरून होऊन बडकस चौक महालात येईल. यानंतर भारत गणेश मंडळच्या मिरवणुकीची सुरवात होईल, यानंतर पाताळेश्वर महालच्या राजाची मिरवणूक निघेल व सर्वात शेवटी श्री दक्षिणामूर्ती मंडळच्या मिरवणुकीला प्रारंभ होईल. या सर्व मिरवणुका शिस्तबद्धरित्या वाटचाल करीत बडकस चौक-चिंचोलेवारी चौक येथे समाप्त होतील. मिरवणुकीचा अवधी सायंकाळी ६ ते रात्री १० एवढाच असणार आहे व याच ठिकाणाहून आपापल्या वाहनांनी गणेश विसर्जनासाठी शांततेत मार्गस्थ होतील. एकमेव संती गणेशाचे विसर्जन गोरवाडा तलावात होणार असून इतर तीन मंडळांचे गणेश विसर्जन कच्चीविसा येथे होणार आहे.

त्यांनी सांगितले. आम्ही चार ही मंडळ्यांच्या पदाधिकाऱ्यांनी बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार प्रत्येक मंडळचे सुमारे १०० कार्यकर्ते व स्वयंसेवक ही महाविसर्जन मिरवणूक सुरूचीत, शिस्तबद्ध आणि नियोजनबद्ध पद्धतीने पार पडावी यासाठी मिरवणुकीच्या व्यवस्थेमध्ये सक्रियपणे सहभागी होणार आहेत अशी माहिती त्यांनी दिली. हे कार्यकर्ते स्वयंसेवक

मिरवणुकीदरम्यान नागरिकांना कोणत्याही प्रकारचा त्रास होणार नाही, वाहतुकीला अडथळा निर्माण होणार नाही तसेच मिरवणुकीत शिस्त व सुव्यवस्था कायम राहील, याची विशेष काळजी घेतील. 'मेवा, शिस्त व समन्वय'चा त्रिसूत्रीचा अवलंब करून चारही मंडळांचे कार्यकर्ते, महाविसर्जन सोहळा शांततेत व सुरूचीत पार पाडण्यासाठी योगदान देतील, असे त्यांनी सांगितले.

थोडक्यात

आज धानोलीसह मौदा तालुक्यातील विविध गणेश मंडळात महाप्रसादाचे आयोजन

दै. सिंहवाणी वृत्त, किशोर साहू : मौदा

उद्या शुक्रवार (ता. २५ सप्टेंबर)ला अनंत चुटुद्री निर्मित अरोली - कोदमंढी जिल्हा परिषद क्षेत्र अंतर्गत येणाऱ्या धानोली सह तालुक्यातील गावा-गावातील विविध गणेश मंडळात महाप्रसादाचे आयोजन करण्यात आले आहे. धानोली येथे श्री विनायक बाल गणेश उत्सव मंडळ धानोली व मित्र परिवारातर्फे उद्या शुक्रवार (ता. २५ सप्टेंबर) ला सायंकाळी ७ ते १० वाजेपर्यंत ग्रामपंचायतच्या भव्य पटंगणावर भव्य महाप्रसादाचे आयोजन करण्यात आले. तरी या महाप्रसादाच्या लाभ घेण्याचे आवाहन मंडळच्या पदाधिकाऱ्यांनी केले.

अरोली-कोदमंढी जि. प.सर्कल अंतर्गत गणेश मंडळांना मौदा तालुक्यातील भाजपा व भाजयुमो पदाधिकाऱ्यांच्या भेटी

दै. सिंहवाणी वृत्त, किशोर साहू : मौदा

अरोली - कोदमंढी जि. प.सर्कल अंतर्गत येणाऱ्या गावातील गणेश उत्सव मंडळाला मौदा तालुक्यातील भाजपा व भाजयुमो पदाधिकाऱ्यांनी भेटी देऊन, मंडळ पदाधिकाऱ्यांच्या उत्साह वाढविले. याप्रसंगी भगवान बालनकुळे अध्यक्ष भाजपा मौदा तालुका, नरेश बाबानकुळे सत्यस्य समन्वय समिती मौदा, चंद्रशेखर जाधव अध्यक्ष भाजपा अ.ज. मौदा तालुका, गोपाल निमरेकर उपसरपंच कोदमंढी, अमोल नोले सरपंच धानोली, विनोद गभने सरपंच तांडा, दर्शन बागडे सरपंच तोडली, रामपाल धोडे उपसरपंच तोडली, विनोद कोरमोरे भाजी सरपंच सिरसोली, गंगाधर डोरेल अध्यक्ष वंदातुमक समिती तांडा, कैलाश खराबे, शंकर भूरे, कोमल मेहर, मनीज वाणी, शंकर चाफले, विष्णू भूते, आनंदराव बत, निखिल बडवाईक, प्रणय भुतांगे व गणेश मंडळाचे सर्वाण पदाधिकारी व सदस्यगण उपस्थित होते.

भय्या पोरवालची लॉन टेनिस स्पर्धेत राज्यस्तराकरिता निवड

दै. सिंहवाणी वृत्त, कामठी

कामठी येथील सेठ केसरीमल पोरेवाल कनिष्ठ महाविद्यालयाचा विद्यार्थी भय्या पोरेवालची लॉन टेनिस स्पर्धासाठी राज्यस्तरावर निवड झाली. क्रीडा संचालक पुणे अंतर्गत आयोजित विभागीय शालेय लॉन टेनिस क्रीडा स्पर्धा २२ ते २४ सप्टेंबर २०२६ ला एम एस एल टी ए नागपूर महानगरपालिका टेनिस सेंट्रल रामनगर नागपूर येथे स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते या स्पर्धेमध्ये विविध महाविद्यालयांच्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला होता. भय्येचे सेठ केसरीमल पोरेवाल कॉलेजच्या विद्यार्थी भय्या पोरेवालची पिंडत सेमी फायनलसाठी अलोक मिश्रा दिल्ली पब्लिक स्कूल लावा नागपूरसोबत झाली.

ही मॅच ट्रायबेकर मध्ये जाऊन ७-४ ने भय्याने जिंकून फायनलमध्ये प्रवेश केला फायनल मध्ये मनजेंद्र निवेदी सेंटर पब्लिक स्कूल दाभा सोबत फायनल मॅच होती. फायनल मॅचमध्ये देखील ट्रायबेकरमध्ये ८-६ ने मात करत भय्याने विजय सांभादन केला. या विद्यार्थ्याला कॉलेजच्या प्रा. डॉ. मल्लिका नागपूर यांचे सहकार्य लाभले. तसेच कॉलेजचे प्राचार्य डॉक्टर स्वप्नील दहात व उपप्राचार्य प्रा. विश्वनाथ वंजारी तसेच कलेजचे पर्यवेक्षक प्रा. नरेंद्र मेंडे व सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी पुढील राज्यस्तराकरिता भय्या पोरेवाल ला शुभेच्छा दिल्या.

पोरेवाल कॉलेजच्या स्पर्धासंगीती मैदानात बाजी, लेदर बॉल संघ तालुका स्तरावर विजयी!

दै. सिंहवाणी वृत्त, कामठी

कामठी येथील एस के पोरेवाल कॉलेज कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या मुलींची लेदर बॉल टीम साठी जिल्हास्तरीय निवड झाली ही स्पर्धा दिनांक २४ सप्टेंबरला कॉलेज क्रिकेट मैदानावर घेण्यात आली चमूचमू अशिका झेंडोट, सांज्या शर्मा, साक्षी साहू, सुशी तोंडकर, शर्वाजी बाबरे, वंशिका जीवतोडे, निधी राठोरे, धारणा काटियाण, प्रीती सोमनगे, खेळाडूने आपले उत्कृष्ट प्रदर्शन दाखवून आपली पकड जिल्हास्तरीय स्तरावर नेली. कॉलेजच्या विद्यार्थिनींना प्राध्यापिका डॉक्टर मल्लिका नागपूर यांचे मार्गदर्शन व सहकार्य लाभले.खेळाडू मुलींना लाभले विजया विद्यार्थिनींचे कलेजचे प्राचार्य डॉक्टर स्वप्नील दहात सर उपप्राचार्य प्रा विश्वनाथ वंजारी सर व पर्यवेक्षक प्रा नरेंद्र मेंडे सर शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी मुलींच्या जिल्हास्तरीय लेदर बॉल क्रिकेट स्पर्धेत आपल्या शुभेच्छा दिल्या.

विकसित भारत यंग लीडर्स डायलॉग २०२७ साठी नागपूरच्या युवकांना सहभागाचे आवाहन

१५ ते २२ वयोगटातील युवकांना भाग घ्याव

पोर्टलवर नोंदणीची संधी; जिल्हा, राज्य व राष्ट्रीय स्तरावर होणार निवड

दै. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

युवा कार्यक्रम आणि क्रीडा मंत्रालय, भारत सरकारच्या वतीने स्वामी विवेकानंद यांच्या जयंतीनिमित्त आयोजित करण्यात येणाऱ्या विकसित भारत यंग लीडर्स डायलॉग २०२७ ची रूपरेखा जाहीर करण्यात आली आहे. राष्ट्रीय युवा महोत्सवांतर्गत १० ते १२ जानेवारी २०२७ दरम्यान नवी दिल्ली येथे या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. देशातील युवकांना ह्याविकसित भारत (@२०४७ या संकल्पनेशी जोडणे तसेच त्यांच्या विचारांचा घोरपणनिर्मित प्रक्रियेत समावेश करणे, हा या उपक्रमाचा प्रमुख उद्देश आहे. या कार्यक्रमासाठी १७ ऑगस्ट २०२६ पर्यंत २५ ते २९ वर्षे वयोगटातील युवक सहभागी होण्यास पात्र आहेत. भाग्य भारत पोर्टलवर नोंदणी करून निवड प्रक्रियेत सहभागी होता येणार आहे. संकेतस्थळाच्या माध्यमातून ऑनलाईन नोंदणी व निबंध स्पर्धा आयोजित केली जाणार आहे. यंदच्या VBVL मध्ये विकसित भारत चॅलेंज, कल्चरल ईन्क, डिझाइन फॉर भारत, हॅक फॉर सोशल गुड, युथ एंटरप्रेन्युअर्स चॅलेंज आणि युथ पार्लमेंट यांचा समावेश करण्यात आला आहे. विकसित भारत चॅलेंज ट्रॅकअंतर्गत देशभरातील १० प्रादेशिक क्वार्टरसंमध्ये विभागणी करण्यात आली असून, त्यामध्ये विविध राज्यच्या वैशिष्ट्यपूर्ण धोरणांनुसार उपाययोजना विकसित करण्याची संधी युवकांना मिळणार आहे. सहभागी युवकांची निवड प्रक्रिया मार्गदर्शक पद्धतीने जिल्हा, राज्य आणि राष्ट्रीय अशा तीन स्तरांवर राबविण्यात येणार आहे. नागपूरमधील अधिकधिक युवकांनी या अभियानात सहभागी व्हावे, असे आवाहन माघ भारत, नागपूरचे उपनिदेशक सौरभ कुमर निषाद यांनी केले आहे. मंचावरील स्पेश अहिरकर उपस्थित होते.

संपूर्ण भागीदारी महाआंदोलनातर्फे २२ मागण्यांचे निवेदन

दै. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

आजाद समाज पार्टी (काशीराम) आणि भीम आर्मी च्यावतीने संपूर्ण भागीदारी महाआंदोलनात अंतर्गत विविध घटनात्मक, सामाजिक व आर्थिकपारदर्शनील २२ मागण्यांचे निवेदन जिल्हाधिकाऱ्यांमार्फत राष्ट्रपतीकडे पोहोचविण्यात आले. राष्ट्रीय अध्यक्ष तथा खासदार चंद्रशेखर आजाद यांच्या देशव्यापी आवाहनानुसार आयोजित या आंदोलनाचा उद्देश शोषित, वंचित, बहुजन, अल्पसंख्याक तसेच समाजाच्या घटनात्मक हक्कासाठी आवाज उठविणे हा असल्याचे निवेदनात नमूद करण्यात आले आहे. निवेदनातील प्रमुख मागण्यांमध्ये महिलांना ५० टक्के आरक्षण व SC, ST, OBC महिलांसाठी कोट्यातील कोटा, लोकसभा-विधानसभेत OBC समाजाला योग्य राजकीय प्रतिनिधित्व, जातिनिहाय जगणपतेत खड्ड साठी स्वतंत्र नोंद, उच्च न्यायव्यवस्थेत SC, ST, OBC प्रतिनिधित्व आणि उच्च न्यायिक आयोगाची स्थापना यांचा समावेश आहे. तसेच ओबीसी क्रीमी लेअरची

उत्पन्नमर्यादा सुधारवी, पडेलनात SC, ST, OBC आरक्षण लागू करावे, उच्च शिक्षण संस्थांमधील जातीय भेदभावा रोखण्यासाठी प्रभावी कायदेशीर तरतुदी कार्यान्वित, SC-ST अत्याचार प्रतिबंधक कायद्यातील नुकसानभरपाई वाढवावी, सरकारी योजना व अर्थसंकल्पात लोकसंख्येच्या प्रमाणात हिस्सेदारी द्यावी, सरकारी कंत्राटे व खरेदीदाल आरक्षण लागू करावे, अशा मागण्या करण्यात आल्या आहेत. खासगी क्षेत्रात व्यवस्थापन व नेतृत्वाच्या पदांवर वंचित घटकांना प्रतिनिधित्व, मंडल आयोगाच्या शिफारसीची अंमलबजावणी, आरक्षणगाचा प्रलंबित अग्रुशे भरणे, सरकारी सेवांमधील लॅटरल एंट्री व कंत्राटी पद्धतीला विरोध, विद्यार्थ्यांसाठी मोठ्या प्रमाणात वसतिगृहांची निर्मिती तसेच

यावेळी निवेदन देते वेळी आजाद समाज पार्टी (काशीराम)चे जिल्हा अध्यक्ष ओपल तामगाडे, जिल्हा सचिव विशाल बनसोडे, सूरज पुराणिक, रोशन ठवरे, दीक्षा ताई चवरे, अशीत पाटील, अमन पाटील, अश्विन पाटील, दीपक पाटील, बालन बनसोडे, प्रथम पानसे, बाळा पाटील, शार्फा भोयर, सौरभ गुप्ता, मयूर सफाई कामगारांना कायमस्वरूपी नियुक्ती, समाज कामगारांसाठी समाज वेतन, सामाजिक सुरक्षा व पेशान देणे, सोबर व सेंटिक टॅक साफसफाईसाठी मानवी प्रवेश पूर्णपणे बंद करून आधुनिक यंत्रांचा वापर करणे, सचिव दुर्घटनेत सफाई कामगारांचा संपू शकण्यास कुटुंबाला ३० लाख रुपये मदत, सरकारी नोकरी व पुनर्वसन देण्याची मागणी निवेदनातून करण्यात आली. आजाद समाज पार्टी (काशीराम) व भीम आर्मी महाराष्ट्र प्रदेशच्या वतीने या मागण्यांच्या गांभीर्याने विचार करून त्या राष्ट्रपतीकडे पाठवाव्यात आणि संबंधित प्रश्नांवर केंद्र व राज्य सरकारने कार्यवाही करावी, अशी मागणी करण्यात आली.

'आनंद वाटला की आनंद वाढतो', २०० आदिवासी विद्यार्थ्यांनी अनुभववली नागपूरची अविस्मरणीय सफर

दै. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

दुसऱ्यांच्या चेहऱ्यावर हास्य फुलवण्यातच खरा आनंद आहे या भावनेतून माँ (टॅ) Group of Friends of Nagpur यांच्या वतीने २० सप्टेंबर रोजी गुरुकुल आश्रम, उदासा आणि देवलापार येथील सुमारे २०० आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी नागपूरमध्ये पहिल्यांदाच विशेष वन-डे पिकनिकचे आयोजन करण्यात आले.

या उपक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांना नागपूर शहरातील विविध ठिकाणांना भेट देण्याची आणि अनेक नवील अनुभव घेण्याची संधी मिळाली. विद्यार्थ्यांनी पहिल्यांदाच नागपूर मेट्रोचा प्रवास केला. मेट्रोच्या प्रवासाचा आनंद घेताना विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यांवरचा उत्साह आणि आनंद पाहण्यासारखा होता.

यानंतर विद्यार्थ्यांनी महाराजबागची सफर केली. तसेच गोडरेज आनंदम येथे श्री. उत्कर्ष यांनी स्वतः विद्यार्थ्यांना नारता वादून दिला. त्यांच्या आपुलकीच्या स्वागतामुळे विद्यार्थ्यांना विशेष आनंद झाला. दुपारच्या भोजनाची व्यवस्था हॉटेल द्वारकाई येथे

करण्यात आली होती. स्वादिष्ट भोजनासोबतच विद्यार्थ्यांसाठी जादूचा कार्यक्रम आणि सरप्राइज गिफ्ट्सचे आयोजन करण्यात आले. या सुंदर आयोजनावबद्दल द्वारकाई परिचारांचे मनःपूर्वक आभार व्यक्त करण्यात आले. दिवसभराच्या आनंदमय

सफरीनीत विद्यार्थ्यांना गणेश टेकडीचे दर्शन घडवण्यात आले. संपूर्ण दिवस उत्साह, आनंद आणि नवीन अनुभवांनी भरलेला होता. या अविस्मरणीय दिवसाबद्दल विद्यार्थ्यांनी आपल्या भावना व्यक्त करताना, हा दिवस आम्ही कधीच विसरणार नाही. पुन्हा

अशी संधी मिळाली तर आम्हाला नक्की याचला आवडेल, असे सांगितले. या उपक्रमातून 'खरा आनंद दुसऱ्यांच्या चेहऱ्यावर हास्य फुलवण्यात आहे' हा सुंदर संदेश देण्यात आला. आपल्या प्रतिने इतरांच्या आयुष्यात आनंदचा काही क्षण निर्माण करणे हीच खरी सामाजिक जबाबदारी असल्याचे यावेळी जाणवून

देण्यात आले. माँ (Maa) Group of Friends of Nagpurच्या सदस्यांनी भविष्यातील अशाच प्रकारे एकर येऊन मरजु आणि वसिष्ठ मुलांच्या चेहऱ्यावर हास्य फुलवण्यासाठी विविध उपक्रम राबवण्याचा संकल्प घेतला. विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यावर उमटलेले समाधान, आनंद आणि उत्साह हेच या उपक्रमाचे खरे यश ठरेल.

थोडक्यात

वाडी परिसरात पर्यावरण पूरक गणेशोत्सव आमदार समीर मेघे यांची भेट

दै. सिंहवाणी वृत्त, वाडी

वाडी परिसरात गेल्या आठ दिवसांपासून अतिशय शांततेत तसेच पर्यावरण पूरक व भक्तिमय वातावरणात गणेशोत्सव साजरा होत आहे. वाडी पोलीस ठाण्याकडून मिळालेल्या दिशा निर्देशानुसार सर्व गणेशोत्सव मंडळ पालन करीत असल्याचे दिसून येत आहे. दि. २३ सप्टेंबर ला क्षेत्राचे आमदार समीर मेघे यांनी वाडी परिसरातील एकूण १० सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळांना भेट दिली. ध्वनी प्रदूषण रहित उत्सव साजरा करण्यात येत असल्याने सर्व मंडळ पदाधिकारी यांना शुभेच्छा दिल्या. यावेळी नगराध्यक्ष नरेश चरडे, नगरसेविका संगीता बाणणे, सभापती दिनेश कोचे, विजय भेंडे, आनंद कदम, केशव बांदे, नगरसेवक हर्षल काकडे, नगरसेविका पूर्वा काकडे, कमल कनोजे, सामाजिक कार्यकर्ते गुरदास बावणे, राकेश मिश्रा प्रामुख्याने उपस्थित होते. संपूर्ण गणेशोत्सव दरम्यान परिसरात वाडी पोलीस निरीक्षक नितिन मगर यांच्या मार्गदर्शनाखाली चोख बंदोबस्त ठेवण्यात येत आहे.

डॉ. सुनंदा जुलमे यांच्या ग्रंथांचा प्रकाशन सोहळा संपन्न

दै. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

डॉ. सुनंदा बोरकर जुलमे यांचे 'मरुभूमीतील नंदनवन: दुबई' हे प्रवासवर्णन आणि 'स्त्री एल्गाराची कविता' या अनुवादित कवितासंग्रहाचे प्रकाशन दिनांक २०-९-२६ ला उदवेला कॉलनी येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कॉन्फरन्स सभागृह येथे पार पडले. 'मरुभूमीतील नंदनवन: दुबई' हे प्रवासवर्णन लेखिकांच्या प्रामाणिक अनुभव कथनामुळे निश्चितच वैशिष्ट्यपूर्ण ठरणार आहे, असे वक्तव्य अध्यक्षपदावरून बोलताना जेष्ठ साहित्यिक डॉ. विमल बोरात यांनी केले. 'स्त्री एल्गाराची कविता' हा अनुवादित कवितासंग्रह प्रज्ञा बाली यांच्या 'नजरिया स्त्रीवाद' या हिंदी कवितासंग्रहाचा आशयानुवर्ती अनुवाद असून या कविता मराठी भाषेत स्वतंत्र मूल्याने निश्चित अधोरेखित होतील असे प्रतिपादन जेष्ठ कवी लेखक ड. मो. नारनवडे यांनी दोन्ही ग्रंथांचे प्रकाशन करताना केले.

या प्रकाशन सोहळ्यात प्रसिद्ध लेखिका नेहा गोडघाटे आणि प्रा. डॉ. शैलेंद्र लेंडे यांनी स्त्री एल्गाराची कविता या ग्रंथभर सविस्तर भाष्य केले. डॉ. जुलमे यांनी मुळ हिंदी कवितेतील स्त्रीसिध्दांची अनुभूती जशीच्या तशी अनुवादात मांडली, हे या अनुवादाचे बलस्थान आहे, असे डॉ. शैलेंद्र लेंडे यांनी या पुस्तकावर भाष्य करताना म्हणले आहे. भूपेश पाटील यांनी 'मरुभूमीतील नंदनवन: दुबई' हे पुस्तक लेखिकेने कमाळीच्या निदर्शनासमतेने लिहिले आहे, असे उद्गार काढले आणि प्रवासवर्णनातील अनेक रम्य स्थळांची नोंद घेतली.

ग्रंथ प्रकाशन कार्यक्रमात डॉ. मदन कुलकर्णी, जावेद पाशा, अरुण सबाणे, लोकनाथ यशवंत, विलास गजपेठे, डॉ. भास्कर गणवीर, प्राचार्य डॉ. अशोक काळे, डॉ. वसुधा वैद्य, मीनल येवले, सफिन सुलकरन, राजेशी खोत्राडे, शाहिल जिल्हेकर, डॉ. अजय चिकटे, डॉ. विनोद राऊत, सुरेश आकोटरकर, सुजाता लोखंडे, विमल शेंडे अशी साहित्यिक, रसिक मंडळी बटुसंख्येने उपस्थित होती. सुनिता अमटेकर, अर्निता वागडे, प्रतिया सहाये यांनी 'हो सल्ला नारी...' चे उंच भरारी...' हे नारीशक्तीचे प्रेरक गीत सादर केले. उत्तम सुत्रसंचालना डॉ. चीनरा राजत नारनवडे यांनी केले. प्रणोती कळमकर यांनी आभार मानले.

राष्ट्रीय सेवा योजना म्हणजे विद्यार्थी घडवणारी संस्कार शाळा : डॉ. शरद पोळके

दै. सिंहवाणी वृत्त, रामटेक

येथील श्री नरेंद्र तिडके कला व वाणिज्य महाविद्यालयात आज, २४ सप्टेंबर २०२६ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना स्थाना दिगं कनिष्ठ व वरिष्ठ युनिटच्या वतीने मोठ्या उत्साहात सारज करण्यात आला. स्थापना दिनाचे औचित्य साधून 'महाविद्यालय परिसर स्वच्छता अभियाना' अंतर्गत प्लास्टिक मुक्ती व स्वच्छता मोहीम राबवित्या आली. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. शरद पोळके होते, तर प्रमुख अतिथी म्हणून डॉ. दिलीप जेना उपस्थित होते. या अभियानात महाविद्यालयातील सुमारे १०० विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला. उपक्रमात सहभागी झालेल्या सर्व स्वयंसेवकांना महाविद्यालयाच्या वतीने अस्त्रोपहार देण्यात आला. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला मान्यवरांच्या हस्ते राष्ट्रीयता महामा गांधी यांच्या प्रतिमाला माल्यार्पण करून अभिवादन करण्यात आले. आपल्या आध्यक्षीय भाषणात प्राचार्य डॉ. शरद पोळके म्हणाले, 'राष्ट्रीय सेवा योजना ही केवळ एक उपक्रम नसून विद्यार्थ्यांना आदर्श नागरिक घडवणारी संस्कार शाळा आहे. स्वच्छता आणि सामाजिक भान यातूनच विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व प्रगल्भ होते.'

एका छोट्याशा गावातील ती मध्यरात्रीची वेळ

दै. सिंहवाणी वृत्त, सावनेर
भरातील सर्वजण गाढ झोपले होते. कोणालाही कल्पना नव्हती की काही क्षणांतच या घरावर मोठे संकट कोसळणार आहे. रात्री साधारण २ वाजता दोन मण्यार साप घरात शिरले. त्यातील एका सापाने घरातील अवयवा १७ वर्षाच्या तुषारला दंश केला. मात्र दंश झाल्याचे गांधीय ताला जाणवले नाही आणि त्याने त्याकडे दुलक्ष करून पुन्हा झोप घेतली. काही वेळाने त्याच सापाने तुषारच्या बडिलानाही दंश केला. घरच्यांना नेमके काय झाले आहे हे समजत नव्हते. काहीतरी चालवल्याचा संशय आल्याने त्यांनी घरात शरा घेतला. तेव्हा त्यांच्या लक्षात आले की घरात दोन मण्यार साप आहेत. परंतु संकटाच्या त्या क्षणीही कुटुंबातील तातडीने रुग्णालयात जाण्याचीच गावातील झाडफुकीचा आधार घेतला. प्रा.क्रि.वें. तब्बल २-३ तासांच्या अमूल्य वेळ निवृत्ती मेल. तोपर्यंत तुषारीची प्रकृती झपाट्याने खालावत होती. शेवटी तुषारचे काका आणि परिसरातील काही लोकांनी तुषार आणि त्याच्या बडिलाना जवळच्या रुग्णालयात नेले. तेथून

तुषारला पुन्हा शुद्धीवर आणण्यात आण त्याचे प्राण वाचवण्यात यश आले. त्यानंतर सर्पदंशावरील आवश्यक प्रतिविष औषध म्हणजेच अँटी-स्नेक व्हेनम देण्यात आले. मण्यारच्या दंशामुळे शरीरातील नसांवर परिणाम होऊन स्नायूंचा पक्षाघात आणि श्वसनक्रिया बंद पडण्याचा धोका असतो. हा धोका लक्षात घेऊन तुषारवर आवश्यक उपचार करण्यात आले. डॉक्टरांच्या सततच्या देखरेखीखाली न्युओस्टिमिन हे औषध आवश्यक मात्रेत देण्यात आले. तुषारला पुढील उपचारांसाठी कृत्रिम श्वसनयंत्रावर ठेवण्यात आले. विशेष म्हणजे, डॉक्टर, शेजाराच्या खाटवर त्याचे वडीलही उपचार घेत होते. एका घातली वडील आणि त्याचा अवयवा १७ वर्षाचा एकुलता एक मुलगा-दोघेही मण्यारच्या

दंशामुळे मृत्यूशी झुंज देत होते. परिस्थिती अत्यंत गंभीर होती. पण डॉक्टर आणि संपूर्ण टीमच्या अथक प्रयत्नांना अखेर यश आले. तुषारला जवळपास दोन दिवस कृत्रिम श्वसनयंत्रावर ठेवण्यात आले. अखेर त्याने डोळे उघडले आणि तो शुद्धीवर आला. पुढील उपचार सुरू ठेवण्यात आले आणि एकूण पण दिवसांच्या उपचारांनंतर तुषार आणि त्याचे वडील दोघेही सुखरूप होऊन घरी परतले. तो क्षण, कधीही न विसरणार!

तुषार आणि त्याचे वडील सुखरूप घरी जात असताना रुग्णालयातील डॉक्टर, परिचारिका, कर्मचारी आणि संपूर्ण टीमच्या चेहऱ्यावर समाधान होते. पण त्याहून मोठा आनंद होता तो त्यांच्या कुटुंबीयांच्या चेहऱ्यावर. काही

दिवसांपूर्वी मृत्यूच्या दारात उभे असलेले दोन जीव आज पुन्हा आपल्या कुटुंबासोबत घरी जात होते. रुग्णालयातून घरी जाताना तुषारच्या कुटुंबीयांनी डॉ. अमित बाहेती, डॉ. अंकित बाहेती, डॉ. श्रीकांत भोंडे, डॉ. उपदेश मोरघरे आणि संपूर्ण आदित्य हॉस्पिटलच्या टीमचे मनापासून आभार मानले. त्यांच्या डोळ्यांत आनंदसूत्र होते. कारण त्यांना त्याचे दोन जीव पुन्हा मिळाले होते. त्या कुटुंबाच्या चेहऱ्यावरचा आनंद कोणत्याही संततीपेक्षा, कोणत्याही यशापेक्षा आधुन्य वाचवू शकतो. अंधश्रद्धेपासून दूर राहा. सावध राह. वैज्ञानिक दृष्टिकोन स्वीकारा आणि आपल्या प्रियजनांचे प्राण वाचवा, असे आवाहन डॉ. अमित बाहेती डॉ. अंकित बाहेती आणि तसेच संपूर्ण आदित्य हॉस्पिटल टीम यांनी केले आहे.

वाडी एसटीपी प्रकल्पाची जिल्हाधिकाऱ्यांकडून पाहणी

आठ दिवसांत चाचणी घेऊन प्रकल्प कार्यान्वित करण्याचे निर्देश

दै. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

वाडी नगरपरिषदेमार्फत उभारण्यात येत असलेल्या सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पाची (एसटीपी) नागपूरचे जिल्हाधिकारी कुमार आशीर्वाद यांनी प्रत्यक्ष पाहणी करून सद्यस्थितीचा आढावा घेतला. गेल्या आठ दिवसांत प्रकल्पाची चाचणी व आवश्यक तपासणी पूर्ण करून प्रकल्प तातडीने कार्यान्वित करण्याचे निर्देश त्यांनी संबंधित यंत्रणेला दिले. वाडी शहरातून निर्माण होणाऱ्या सांडपाण्याचे शास्त्रोक्त पद्धतीने व्यवस्थापन करून त्यावर प्रक्रिया केल्यानंतरच ते पुढे सांडपाण्यासाठी हा प्रकल्प अत्यंत महत्त्वाचा आहे. प्रकल्पाच्या कामात झालेल्या विलंबाची दखल देत जिल्हाधिकारी कुमार आशीर्वाद यांनी कामाला गेले देण्याच्या सूचना दिल्या.

दिलेल्या मुदतीत कामे पूर्ण व दर्जेदार करण्याबाबत संबंधित कंत्राटदारांना निर्देश दिले. सांडपाणी व्यवस्थापनातील महत्त्वाचा टप्पा असलेले, नाल्यातून वाहून जाणारे सांडपाणी जंकवेल्डमध्ये एकत्रित करण्याचे काम पूर्ण झाले आहे. पाहणीदरम्यान पांपींग यंत्रणा सुरू करून संपूर्ण जंकवेल्डमध्ये येणाऱ्या प्रत्यक्ष प्रात्यक्षिक

आली आहेत. उर्वरित तांत्रिक प्रक्रिया पूर्ण करून प्रकल्प लवकरात लवकर सुरू करण्यावर प्रशासनाचा भर आहे. या सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पाचे वाडी शहरातील नाल्यांमधून वाहून जाणाऱ्या पाण्यावर प्रक्रिया होऊन ते शुद्ध स्वरूपात पुढे सोडण्यात येईल. पणामाी नागपूर शहरातील अंबाझरी तलावात जाणाऱ्या प्रदूषित पाण्याचे प्रमाण घटून जलप्रदूषण तसेच जलपणीच्या समस्यांवर नियंत्रण मिळवण्यास मोठी मदत होणार आहे. अंबाझरी तलावाच्या पर्यावरणीय सर्वधर्माच्या दृष्टीनेही हा प्रकल्प महत्त्वापूर्ण असल्याने कोणत्याही परिस्थितीत विलंब न करता तो पूर्ण करण्याचे निर्देश जिल्हाधिकाऱ्यांनी दिले. या पाहणीच्या वेळी वाडी नगरपरिषदेचे नगराध्यक्ष नरेश चरडे, बांधकाम सभापती, पाणीपुरवठा अभियंता, विद्युत अभियंता, मुख्याधिकारी विनोद जाधव यांच्यासह प्रकल्पाचे कंत्राटदार, प्रकल्प व्यवस्थापक, सल्लागार तसेच संबंधित अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित होते.

संदीप दिवसुजी गायकवाड यांना मराठी विषयात पीएचडी पदवी जाहीर

दै. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

जिल्हा परिषद उच्च प्राथमिक शाळा कोलार केंद्र बुटीबोरी येथील प्रभारी मुख्याध्यापक संदीप दिवसुजी गायकवाड यांना गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोलीकडून नुकतीच मराठी साहित्य या विषयात पीएचडी पदवी जाहीर झाली आहे. त्यांनी आपला शोधनिबंध यशावंत मनोहर यांच्या कवितेतील मानवावादात गुंफा चिकित्सक अन्वयस या विषयावर सादर केला होता. त्यांनी हे संशोधन डॉ. अनमोल शेंडे गोंदिवरवार वारजुकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय, नागभोई जि.चंद्रपूर यांच्या मार्गदर्शनाखाली पूर्ण केला. त्यांच्या या संशोधकाने आंबेडकरवादी कवितेला नवी दिशा मिळेल. तसेच डॉ. यशावंत मनोहरांच्या कवितेतील मानवावादात समाजाला कसा उपयोगी वाहने हे सुद्धा समजून येईल. त्यांच्या या यशाबल त्यांचे सर्व स्तरातून कौतुक होत आहे. त्यांचे प्राचार्य डॉ.संजयसिंग, मार्गदर्शक डॉ. अनमोल शेंडे, वनिता शेंडे, डॉ.रुपेश कराडे, दिलीप गायकवाड, शाळेतील सर्व शिक्षक वृं, केंद्रातील सर्व शिक्षकवृंद महात्मा फुले बचत गट दिवसोरी नागपूर येथील सर्व मित्र परिवार व कुटुंबातील सर्वांनी त्यांचे अभिनंदन केले. भविष्यात या संशोधनाचा उपयोग संशोधकांना नक्कीच होईल अशा आशावाद त्यांनी व्यक्त केले आहे.

ध्वनी प्रदूषणाविरोधात गोंदिया पोलीसांची धडक कारवाई

१३ आरोपींविरुद्ध १ गुन्हे दाखल; डी.जे. साऊंड सिस्टिमसह २४ लाख ६४ हजारार्चा मुद्देमाल जप्त

दै. सिंहवाणी वृत्त, गोंदिया

गणेशोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर ध्वनी प्रदूषणाला आळा घालण्यासाठी गोंदिया पोलीसानी जिल्हात विशेष मोहीम राबवित डॉ. जे. चालक व मालकांविरोधात धडक कारवाई केली आहे. मागील दोन दिवसांत जिल्हातील विविध पोलीस ठाण्यांच्या वार्डन ध्वनी प्रदूषण नियमांचे उल्लंघन केल्याप्रकरणी १३ आरोपींविरुद्ध एकूण १ गुन्हे दाखल करण्यात आले असून, डी.जे. साऊंड सिस्टिम, बेस, टॉप, इको साऊंड सिस्टिम, साऊंड मिक्स तसेच वाहनांसह एकूण २४ लाख ६४ हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला आहे. पोलीस अधीक्षक गौरव भाभरे यांनी वापूची लाऊडस्पीकर व डी.जे. चालक-मालकांची बैठक घेऊन सर्वोच्च न्यायालय व मुंबई उच्च न्यायालयाच्या

निर्देशांची तसेच ध्वनी प्रदूषण (नियमन व नियंत्रण) नियमांची माहिती देत नियमांचे काटेकोर पालन करण्याची सूचना दिल्या होत्या. त्यानंतरही नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांविरुधात पोलीसांनी कारवाईचा बडगा उगारला. गोंदिया शहर : चावडी डी.जे. शेट्टा गोंदिया येथे मोठ्या क्षमतेच्या डी.जे. साऊंड सिस्टिमद्वारे निघातित मगावेपेक्षा अधिक आवाज केल्याप्रकरणी नंदकिशोर बुधारा म राऊत (३८) याच्याविरुद्ध गुन्हा

गुन्हा दाखल करून दोन बेस, दोन टॉप व १५ भिंगे असलेली साऊंड सिस्टिम तसेच चारचाकी वाहन असा ३ लाख रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. रेल्वे चौकीजवळ, कटार्गीतील दानेश देवीलाल भागत याच्याविरुद्ध कारवाई करून साऊंड सिस्टिम, मिक्सर व चारचाकी वाहन असा २ लाख ३० हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. रामनगर पोलीस ठाणे : विद्यानगर, बी. टोली येथे राकेश भाऊवर गजपेठे, अंकित महेंद्र नागसे व हिरेश नंदलाल घारगिडे यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्यात आली. त्यांच्याकडून डी.जे. साऊंड सिस्टिमचे दोन बेस व इतर साहित्य जप्त करण्यात आले. आंबेडकर चौक, कुडवा येथे सोहेल सलीम शेख याच्याविरुद्ध

असा ३ लाख ५० हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. गोंरगाव : पवन तलावाजवळ राकेश दीनदयाळ आगळे व तुषार मनोहर चव्हाण यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला. त्यांच्याकडून आठ बेस, आठ टॉप, इको साऊंड सिस्टिम, साऊंड मिक्सर, आवाश वाहन व झेनॉन फ्लॅशप वाहन असा ८ लाख २० हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. रामनगरवाडी : दसराव येथे डी.जे. चालक व दुर्गेश भोजराज तुर्कर व मालक देवानंद बाबू कटरे यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्यात आली. त्यांच्याकडून चार बेस, चार टॉप, इको साऊंड सिस्टिम, साऊंड मिक्सर, आवाश व झेनॉन फ्लॅशप वाहन असा ४ लाख ४० हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. गणेश मंडळे व डी.जे. चालकांना

पोलीसांचे आवाहन ध्वनी प्रदूषणामुळे नागरिकांना त्रास होऊ नये यासाठी गणेश मंडळे तसेच डी.जे. चालक व मालकांनी पोलीसांनी दिलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे आणि प्रशासनाला सहकार्य करावे, असे आवाहन गोंदिया पोलीसकडून करण्यात आले आहे. ही कारवाई पोलीस अधीक्षक गौरव भाभरे, अपर पोलीस अधीक्षक अमर डोंगरे आणि उपविभागीय पोलीस अधिकारी दिनेशचंद्र शुक्ला यांच्या मार्गदर्शनाखाली गोंदिया शहराचे ठाणेदार प्रविण बोरकुटे, रामनगरचे ठाणेदार तिरकुटे, गोंरगावचा ठाणेदार वैशाली ढाले तसेच संबंधित पोलीस अधिकारी व अंमलदारांनी केले.

थोडक्यात

दीक्षाभूमीवर येणाऱ्या अनुयायांसाठी उत्तम नागरी सुविधा उभारण्याला प्राधान्य द्या : डॉ. विपीन मनपा आयुक्ताने सहकारिता विभागाच्या कार्यवाहीत यांनी केली दीक्षाभूमी परिसराची संयुक्त पाहणी

दे. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

दीक्षाभूमी परिसरात उभारण्यात येत असलेल्या सुसज्ज भिंतीची योग्य व मजबूत व्यवस्था करणारा यावी. तसेच धम्मचक्र प्रवर्तन दिन मुख्य समारंभ आणि इतर दिवशी देखील दीक्षाभूमीवर येणाऱ्या अनुयायांना उत्तम सोयीसुविधा देण्यास इतर नागरी सुविधांना प्राधान्य द्यावे, सर्व व्यवस्था १४ अंकीयपुर्वी पूर्ण करावी असे निर्देश मनपा आयुक्त डॉ. विपीन यांनी दिले. धम्मचक्र प्रवर्तन दिनानिमित्त मनपाद्वारे करण्यात येत असलेल्या व्यवस्थेचा आढावा घेण्यासाठी मनपा आयुक्त डॉ. विपीन आणि जिल्हाधिकारी कुमार आशीर्वाद यांनी गुरुवारी (२४) दीक्षाभूमी परिसराला येथे भेट दिली. यावेळी प. पु. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्मारक समितीचे पदाधिकारी यांच्यासमवेत आयुक्त आणि जिल्हाधिकारी यांनी संपूर्ण परिसराची पाहणी केली.

याप्रसंगी अतिरिक्त आयुक्त अतिरिक्त आयुक्त मुरुगनथंम एम., अतिरिक्त जिल्हाधिकारी प्रवीण माहारे, पोलीस उपायुक्त ऋषिकेश रेड्डी, मनपाचे अतिरिक्त आयुक्त मिलिंद मेथाम, समाज कल्याण सहायक आयुक्त सुकेशिनी तेलंगी, मनपाच्या मुख्य अभियंता लीना उपाध्ये, उपायुक्त राजेश भगत, उपायुक्त मंगेश खवले, उपायुक्त डॉ. मेघना वासनकर, प. पु. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्मारक समिती दीक्षाभूमीचे सचिव डॉ. सुधीर फुलझेले, मुख्य अभियंतामन अधिकारी राजेंद्र उर्वके, अधीक्षक अभियंता डॉ. श्वेता बॅनर्जी, अधीक्षक अभियंता विजय गुरुबाबाणी, वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी डॉ. दीपक सेलोककर, कार्यकारी अभियंता श्रीकांत वाईकर, राजेंद्र राठोड, मुख्य स्वच्छता अधिकारी डॉ. गजेंद्र महल्ले, सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे गुरुलाले, मनपाचे सहायक आयुक्त धनंजय जाधव, अभियंतामन विभागाचे तुषार बाराहोते, परिवहन प्रशासकीय अधिकारी योगेश लुंगी यांच्यासह इतर अधिकारी व कर्मचारी, स्मारक समितीचे प्रामुख्याने उपस्थित होते.

मनपा आयुक्त डॉ. विपीन आणि जिल्हाधिकारी कुमार आशीर्वाद यांनी इतर अधिकार्यांसबत दीक्षाभूमीचा संपूर्ण परिसर, मुख्य समारंभाचे ठिकाण, डॉ. आंबेडकर इन्स्टिट्यूट ऑफ सॅननेटरी स्टडीज अँड रिसर्च येथील इमारतीच्या भिंती बाजूस असलेल्या जागेत तालपूर्या शौचालयांची व्यवस्था, सार्वजनिक औद्योगिक प्रशिक्षण केंद्र (आयटीआय), सामाजिक न्याय भवन परिसरातील पार्किंगच्या जागेवर शौचालयांची व्यवस्था, अंबाझरी तलाव परिसर येथे उभारण्यात येणाऱ्या स्थाणुगृहासह इतर व्यवस्थेची पाहणी केली. मनपा आयुक्त डॉ. विपीन यांनी परिसरातील स्वच्छतागृहे, किमीनेचे समतलिकरण आणि एकूणच स्वच्छता व्यवस्थेची सखोल पाहणी केली. नागरिकांच्या सोयीसाठी सर्व संरचना चाच ठेवावी. याशिवाय कारागृह परिसरातील सर्व आवश्यक व्यवस्था येथे १४ अंकीयपर्यंत पूर्ण करण्यात यावी असेही निर्देश त्यांनी दिले. तर जिल्हाधिकारी आशीर्वाद यांनी सर्व विभागांनी उत्तम समन्वय राखून नियोजित वेळेत कार्य करण्याचा सूचना दिल्या.

वेटलिफ्टिंग स्पर्धेत महाराष्ट्र विद्यालयाचे वर्चस्व कायम

दे. सिंहवाणी वृत्त, खापरखेडा

तनिक कॉलेज ऑफ नर्सिंग राजीव नगर नागपूर येथे संपन्न झालेल्या शालेय जिल्हास्तरीय वेटलिफ्टिंग स्पर्धेत खापरखेडा येथील महाराष्ट्र विद्यालयातील ज्युदोपटूंनी सुवर्णीय कामगिरी करून आपल्याला वयोगट व वजनगटांमध्ये प्रथम क्रमांक पटकावून सुवर्णपदक प्राप्त करून वर्चस्व कायम ठेवले. १७ वर्ष वयोगटात मुलींमध्ये ६३ किलो खालील महिला धुलकर प्रथम, ७७ किलो खालील पल्लव शुक्लकर प्रथम, ११ वर्ष वयोगटात मुलींमध्ये ५८ किलो खालील भुगाली ठाकरे प्रथम, ११ वर्ष वयोगटात मुलांमध्ये ६० किलो खालील नैतिक गौरखेडे प्रथम, ६६ किलो खालील मंथन ठोके प्रथम, ७९ किलो खालील स्वर्तीर गौरखेडे प्रथम, ९८ किलो खालील आदित्य वारकर प्रथम, ११० किलोवरील रेहान पाटिल प्रथम, तर श्रुती बावणे, ह्रीतां मेथाम, शंतनु अजेंकर, प्रहसन मडके व पार्थ धिरडे यांना मात्र व्हीटीय क्रमांकावर समाधान प्राप्त होऊ लागले.

वरील सर्व जातिप्रग प्राप्त खेडपुंना क्रीडाशिक्षक धैर्यशील सुटे यांचे मार्गदर्शन लाभले. नागपूर येथे होणाऱ्या शालेय विभागीय वेटलिफ्टिंग स्पर्धेत नागपूर जिल्हाचे प्रतिनिधित्व करतील. महाराष्ट्र राज्य शिक्षण संस्थेचे मार्गदर्शक व विश्वस्व सुनिधनका केदार, अश्वथक्ष सुधीर केदार, विद्यालयाचे मुख्याध्यापक अरुण वडकरकर, उपमुख्याध्यापक जितेंद्र ठाकरे, 'प्रवेशिक नरेंद्र माहूरकर, क्रीडा शिक्षक धैर्यशील सुटे, धर्मेन्द्र सुर्वशी, सर्व शिक्षक युवद व कर्मचारी यांनी यांना चांगले व्हीटीय वेटलिफ्टिंग अभिनेत केले.

बोखारा, शिवम ट्रेडर्स मध्ये काम करणाऱ्या व्यक्तींची दहाफास ठोकू आत्महत्येचा

दे. सिंहवाणी वृत्त, कोराडी

बोखारा लोणारा मार्गावरील शिवम ट्रेडर्स येथे येथील काम करणाऱ्या कर्मचारी विजय पोतले पण येथे ३७वर्ष, येथे गळफास लाऊन आत्महत्या केली. विजय पोतले पांडेते हा मूळचा महाराष्ट्र जिल्हा सातारा येथील रहिवासी आहे. शिवम ट्रेडर्स बोखारा येथे तो कामगार असलेले गळफास का घेतला याचा कारण आजून समजू शकले नाही. कोराडी पोलीस निरीक्षक धुमाळ, सहायक पोलीस निरीक्षक, आणि इतर स्टाफ कसून तपास करीत आहेत.

पारशिवनी तालुक्यात कोतवाल भरतीत घोळ!

भज.(ब) ला डावलले, चिठ्ठी टाकून आरक्षण, ढिबर समाज संघटना आक्रमक

दे. सिंहवाणी वृत्त, पारशिवनी पारशिवनी तालुक्यातील १० महसूल सारजांसाठी घेण्यात आलेल्या कोतवाल पदभरतीच्या आरक्षण सोडतात मोठा सावळा गोंधळ झाल्याचा आरोप महाराष्ट्र ढिबर समाज कल्याण संघ, नागपूर यांनी केला आहे. या भरतीमध्ये भटप्या जमाती-ब प्रचारांनी फकीही जागा न देणे, तसेच शासन निर्णय डावलून गावाच्या चिठ्ठी प्लास्टिकच्या आरक्षण सोडतात मोठा सावळा गोंधळ झाल्याचा आरोप महाराष्ट्र ढिबर समाज कल्याण संघ, नागपूर यांनी केला आहे. या भरतीमध्ये भटप्या जमाती-ब प्रचारांनी फकीही जागा न देणे, तसेच शासन निर्णय डावलून गावाच्या चिठ्ठी प्लास्टिकच्या आरक्षण सोडतात मोठा सावळा गोंधळ झाल्याचा आरोप महाराष्ट्र ढिबर समाज कल्याण संघ, नागपूर यांनी केला आहे.

१५ सप्टेंबर २०२६ रोजी तहसील कार्यालय, पारशिवनी येथे ही सोडत घेण्यात आली. या सोडतात अजा-१, विजा- (अ) -१, भज- (ब)-१, भज-क-१, OBC-१, विमाप्र-२,

इडल्लुएस -१ असे आरक्षण जाहीर करण्यात आले. यामध्ये भज-ब प्रचारांना शूच जागा दाखवण्यात आली आहे.तर दोन साजाचे आरक्षण दाखविले नाही. महाराष्ट्र ढिबर समाज उ संघाचा सवाल - भज-ब चा अनुशेष कुठे गेला? तालुक्यात भज व प्रवर्ग मोठ्या प्रमाणात आहे. आरक्षित केलेल्या प्रवर्ग संख्या अल्प आहे. असा आरोप महाराष्ट्र ढिबर समाज कल्याण संघाचे अध्यक्ष ईश्वर महदेव बावणे यांनी केला आहे.

चिठ्ठी पद्धतीने आरक्षण हा

शासन निर्णयाचा भंग इतिवृत्तात "गावाची चिठ्ठी प्लास्टिक डब्यात टाकून चिठ्ठी काढण्यात आली" असे नमूद आहे. महसूल व वन विभाग, मुंबई यांच्या दि. १९ ऑगस्ट २०२५ च्या पत्रानुसार कोतवाल भरती ही केवळ १०० बिंदू अस्ताना १० जगांमध्ये एकही नावावलीच्या क्रमानुसारच झाली पाहिजे. चिठ्ठी पद्धत ही बेकायदेशीर आहे.

विमाप्रला २०% आरक्षण कसे?

विशेष मागास प्रवर्गाचे आरक्षण फक्त २०% असताना १० जगांपैकी २ जगा म्हणजे २०% आरक्षण देण्यात आले आहे, हे १०० बिंदू नामावलीच्या प्रमाणापेक्षा कितीतरी जास्त आहे.

मागण्या

अ) मागासवर्ग कक्षाकडून प्रमाणित संपूर्ण १०० बिंदू नामावली जाहीर करावी. ब) भज(ब) चा अनुशेष स्पष्ट करून आरक्षण दुरुस्त करावे. क) तोपर्यंत कोतवाल भरती प्रक्रियेला तात्काळ स्थगिती द्यावी. याबाबतीत नोंदवून तहसीलदार पारशिवनी यांनी दिले तर या निवेदनाच्या प्रती विभागीय आयुक्त नागपूर, जिल्हाधिकारी नागपूर आणि उपविभागीय अधिकारी रामटेक यांना पाठवण्यात आल्या आहेत. जर आरक्षण दुरुस्त न झाल्यास तीव्र आंदोलन छेडण्याचा इशारा महाराष्ट्र ढिबर समाज कल्याण संघाने दिला आहे.

यावेळी निवेदन देताना महाराष्ट्र ढिबर समाज कल्याण संघाचे

समाज कल्याण समितीचे मार्गदर्शन नुसार भज (ब) साठी आरक्षित जागा रिक नाहीत. त्यामुळे भज (ब) प्रवर्गाचे आरक्षण तालुक्यात निश्चित केले नाही.

- सुरेश घाघचोरे, तहसीलदार, पारशिवनी

अध्यक्ष ईश्वर खंगार यांच्या नेतृत्वात ढिबर समाज सेवा संघटनेचे अध्यक्ष सुते शारवते, निहाद पाटीचे नेते मनोज बावणे, संधाचे तालुका अध्यक्ष बाळा खंडोटे, वासुदेव खंडोटे, शेणवार शिवारे, राजू केळवडे, निकेश केळवडे, अनिल नागपूर, प्रभाकर केळवडे, केलास बावणे, सागर बावणे उपस्थित होते. निवेदन नायब तहसिलदार डी.डी.कुंभारे यांनी स्विकारले.

कवितेच्या शब्दफुलांनी उमरेडमध्ये रंगले साहित्यिक विश्व

तारांगण आर्ट्सफेस्ट 'कवितेची कार्यशाळा व कविसंमेलन' उत्साहात

दे. सिंहवाणी वृत्त, उमरेड शब्दांना भावनेची साथ लाभली, विचारांना काव्याची झालर चढली आणि रसिकांच्या दर्बेने उमरेडमधील साहित्यविश्व अक्षरसाः बहरून गेले. तारांगण आर्ट्स यांच्या वतीने साहित्यप्रेमी, कवी आणि रसिकांसाठी आयोजित करण्यात आलेल्या 'कवितेची कार्यशाळा व कविसंमेलन' या विशेष साहित्यिक उपक्रमाला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. जीवन विकास विद्यालय, उमरेड येथे झालेल्या या उपक्रमाला कवितेच्या लेखन प्रक्रियेपासून काव्येष्टी, अभिव्यक्ती आणि साहित्यिक जाणिवेपर्यंत विविध पैलूवर मार्गदर्शन करण्यात आले. नवीन कवींना लेखनाची नवी दिशा देतानाच, अनुभवी कवींनाही आपल्या

काव्यप्रवासाकडे नव्या दृष्टीने पाहण्याची संधी या कार्यशाळेत मिळाली. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी साहित्यिक डॉ. प्रशांत राजत होते. मातृसंघचे ज्येष्ठ साहित्यिक उपक्रमाला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. जीवन विकास विद्यालय, उमरेड येथे झालेल्या या उपक्रमाला कवितेच्या लेखन प्रक्रियेपासून काव्येष्टी, अभिव्यक्ती आणि साहित्यिक जाणिवेपर्यंत विविध पैलूवर मार्गदर्शन करण्यात आले. नवीन कवींना लेखनाची नवी दिशा देतानाच, अनुभवी कवींनाही आपल्या

संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष तथा नाट्यकार्मी, गीतकार संजय बत्सल यांनी प्रास्ताविक करून उपक्रमासाठी भूमिका स्पष्ट केली. मार्गदर्शका पारिविषय विजयानंद सावळे यांनी करून दिला, तर गायत्री वरधे यांनी आभार मानले. कार्यक्रमाच्या दुसऱ्या सत्रात रंगलेल्या कविसंमेलनाचे सूत्रसंचालन ब्रह्मपुत्रीचे कवी मोहन उमरेड यांनी केले. वडसा, ब्रह्मपुत्री, भिमापूर, चंद्रपूर, उमरेड, बुढीबोरी, नागपूर, वेलतूर, कुशी आणि भंडारा आदी विविध भागांतून आलेल्या तब्बल

५० कवींनी आपल्या दर्जेदार काव्यरचना सादर करून संमेलनाला वैविध्यपूर्ण आणि साहित्यिक उंची प्राप्त करून दिली. कधी प्रेमभावनेचा ओलावा, कधी सामाजिक वास्तवाचे भान, कधी नाल्यांची हळवी किनार तर कधी परिवर्तनाची हाक अशा विविध भावछटांनी कवितांचा आस्वाद घेताना रसिक मंत्रमुग्ध झाले. प्रत्येक काव्यरचनेनंतर उमरण्या रसिकांची दाद आणि टाळ्यांचा कडकडाट यामुळे संमेलनाला विशेष रंगत आली. सहभागी सर्व कवींना प्रशस्तीपत्र देऊन सन्मानित करण्यात आले. दोन्ही सत्रांना दर्दी रसिकांची लक्षणी उपस्थिती लाभली.

या साहित्यिक उपक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी रीना गायकवाड, उमेश बोकरकर, हरिश श्यामकर, वीरेंद्र मेथाम, विदू शर्मा, जितेंद्र नाराळे तसेच तारांगण आणि विचार मंथन समुह्याच्या सदस्यांनी परिश्रम घेतले. उमरेडच्या साहित्यिक अवकाशात शब्दांचा हा सुरेल मेळवा रसिकांच्या मनात दीर्घकाळ स्मरणात राहणारा ठरला.

निर्विघ्न विसर्जनासाठी महावितरण सज्ज, 'सुरक्षा प्रथम' बाळगण्याचे आवाहन

दे. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर

लाडक्या गणरायाला निरोप देण्यासाठी नागपूर शहर सज्ज झाले आहे. अनंत चतुर्दशीला दश-ताशच्या मजरात आणि "गणपती घाला मोर्या" च्या जयघोषात विसर्जन पार पडेल. विसर्जन सोळाव्या सुळीत आणि सुरक्षित वावा, यासाठी महावितरणने कंबर कसली आहे. महापालिकेने रसिकांची दाद आणि टाळ्यांचा कडकडाट यामुळे संमेलनाला विशेष रंगत आली. सहभागी सर्व कवींना प्रशस्तीपत्र देऊन सन्मानित करण्यात आले. दोन्ही सत्रांना दर्दी रसिकांची लक्षणी उपस्थिती लाभली.

या साहित्यिक उपक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी रीना गायकवाड, उमेश बोकरकर, हरिश श्यामकर, वीरेंद्र मेथाम, विदू शर्मा, जितेंद्र नाराळे तसेच तारांगण आणि विचार मंथन समुह्याच्या सदस्यांनी परिश्रम घेतले. उमरेडच्या साहित्यिक अवकाशात शब्दांचा हा सुरेल मेळवा रसिकांच्या मनात दीर्घकाळ स्मरणात राहणारा ठरला.

एक जीव पुन्हा आपल्या घराच्या उंबरठ्यापर्यंत पोहोचला. नेपाळमधील नैसर्गिक आपत्तीने अनेक कुटुंबांना वेदना दिलेल्या असताना, एका नेपाळी कुटुंबाला मात्र नागपुरातून त्यांच्या माणसाच्या परतीची आनंदाची बातमी मिळाली. ही घटना सीमा, पाप आणि देश यांच्या पलीकडे जाणाऱ्या माणुसकीच्या नात्याची जिवंत साक्ष ठरली.

पुनर्वसन म्हणजे फक्त आसरा नाही!

खडकास लिम्वू यांची कहाणी सांगून जाते की, निवारण म्हणजे केवळ चार भिंतींचा आसरा नाही. त्यांच्या आधुन्यातील हरवलेली आशा परत आणणे, त्याला उचार देणे, मानसिक त्रासकार देणे आणि शेवटी त्याला त्याच्या परिवाराच्या कुशीत पोहोचविणे, हेच खऱ्या अर्थाने पुनर्वसन आहे. या परिवार मिलाससाठी आस्था निवारणगृहाचे संचालक दीपक पवारकर, बॉर्डन गौतम अशोकजी नागरे, व्यवस्थापक वैभव बागडे, समाजसेवक तुषार हुकरे, काळजीवाहक कार्तिक कोडवते व अन्ता नागरे, डॉ. अमिषा, समुपदेशक संजना मडकाय, परिचारिका योगिता भुमरकर आणि इतर कर्मचारी तसेच सामाजिक सुरक्षा दलाचे कार्यरत सोमवण, दख्खनिक झाडे सर लता गवई गणेशपेट पोलीस स्टेशनच्या कर्मचाऱ्यांचे मोलाचे योगदान लाभले. एका माणसाला रस्त्यावरून उचलून निवारणगृहात आणणे ही मदत होती; पण त्याला जीव देणे होते; काळजीवाहक कार्तिक कोडवते यांनी ही खरी माणुसकी होती.

भूस्खलनाने हादरलेल्या नेपाळात, नागपुरात हरवलेल्या खडकासला सापडली घराची वाट!

जखमी अवस्थेत मृत्यूच्या विचारापर्यंत पोहोचलेल्या नेपाळी नागरिकाला आस्था निवारणगृहाने दिले नवे जीवन, अथक प्रयत्नांतून झाले परिवार मिलन

दे. सिंहवाणी वृत्त, नागपूर एका अनोळखी शहरात, पायला जखमा, डोक्यावर छप्पर नाही, पोटात अन्नाचा घास नाही, आणि मनात फक्त निराशा! आता मला जगायचे नाही. या विचारांमधून पोहोचलेल्या एका नेपाळी नागरिकाच्या आयुष्यात मात्र माणुसकीचा एक हात पुढे आला आणि त्याची हरवलेली जीवनाची वाट पुन्हा सापडली. नागपूर महानगरपालिकाद्वारे संचालित आस्था निवारणगृह, पोलीस संवेधित यंत्रणांच्या अथक प्रयत्नांतून खडकास अर्कबहादुर लिम्वू, रा. नेपाळ यांचे त्यांच्या परिवाराशी भावनिक पुनर्मिलन करण्यात आले.

हा प्रसंग आगळी हृदयस्पर्शी ठरली, कारण याच काळात नेपाळमध्ये २६ ऑगस्ट रोजी झालेल्या मोठ्या हिमनदी-खडक दुर्घटनेनंतर पूर, चिखल आणि भूस्खलनामुळे अनेक कुटुंबे उद्ध्वस्त झाली असून हजारो लोकांच्या आयुष्यावर संकट लांकले आहे. अधिकृत आणि आतंती व्यवस्थापन संस्थांच्या माहितीनुसार या दुर्घटनेमुळे मोठ्या प्रमाणावर जीवितहानी, बेपत्ता व्यक्ती आणि विस्थापन

झाले. अशा वेदनादायी वातावरणात, नागपूरमध्ये हरवलेल्या एका नेपाळी व्यक्तीला पुन्हा त्यांच्या परिवाराशी पोहोचविण्याचा हा प्रयत्न माणुसकीच्या नात्याला अधोरेखित करणारा ठरला. रेल्वेच्या एका धावने बटलले आयुध... रोजगाराच्या शोधात खडकास लिम्वू आपल्या सोबत्यासोबत किंददावाय येथे कामासाठी रेल्वेने जात होते. नागपूर रेल्वे स्थानकावर येथे थांबली असताना त्यांना अचानक सुरवेकिली तीव्र इच्छा झाली. ते रेल्वेचुन खाली उतरले, मात्र काही क्षणांतच रेल्वे सुरू झाली. सोबती आलेल्या दोन्ही निघून जात असल्याचे पाहून ते घायले. काय करावे हे सुना. त्यांनी रेल्वेच्या मागे धावण्याचा प्रयत्न केला. त्या धावण्यात त्यांच्या पायाला गंभीर दुखापत झाली आणि त्यानंतर सुरू झाला एका

माणसाच्या जगण्याचा संघर्ष. अनोळखी नागपूर शहरात जखमी पायांनी ते दिवस काढू लागले. ना राहण्यासाठी जाणा, ना पोटासाठी अन आणि ना जवळचे कोणी माणूस. उन्हाची तीव्रता, भूक आणि वेदना यामुळे त्यांची मानसिक स्थितीही दसाळत गेली. शेवटी परिस्थिती इतकी असहा झाली की त्यांच्या मनाने आता जीवन सोडण्याचे असे संचार येऊ लागले.

मृत्यूच्या विचारानुत जीवनाच्या वाटेवर... याच काळात उभाघात प्रतिबंधाच्या अनुषंगाने राबविण्यात आलेल्या मिशन मुक्ती मोहिमेदरम्यान पोलीस सामाजिक सुरक्षा दल आणि नागपूर महानगरपालिका द्वारे संचालित आस्था निवारणगृहाची टीम त्यांच्या मदतीला धावून आली. बेवारस आणि अस्वस्थ अवस्थेत असलेल्या खडकास लिम्वू यांना आस्था निवारणगृहात दाखल करण्यात आले. त्यांच्या

दोन्ही तळपायांना जखमा असल्यामुळे त्यांना चालताही येत नव्हते. मात्र निवारणगृहातील कर्मचाऱ्यांनी त्यांचाकडे केवळ एक लाभार्थी म्हणून पाहिले नाही; तर एका हरवलेल्या माणसाप्रमाणे त्यांची काळजी घेतली. उपचार झाले. औषधे मिळाली. जखमांवर मलमलपट्टी झाली. समुपदेशन झाले आणि सधेत महत्वाचे म्हणजे त्यांना पुन्हा आपण एकटे नाही, याची जाणीव करून देण्यात आली. हळूहळू त्यांच्या पायांमध्ये ताकद आली. मनातील निराशा कमी झाली. आणि एक दिवस ते पुन्हा स्वतःच्या पायावर उभे राहिले.

फेसबुकच्या माध्यमातून सुरू झाला परिवाराचा शोध उपचार आणि समुपदेशनदरम्यान त्यांच्या परिवाराचा शोध यंत्रणेचे प्रयत्न सुरू करण्यात आले. फेसबुकच्या माध्यमातून त्यांच्या मित्रांची आयडी शोधण्यात आली. त्यातून मिळालेल्या

तुटपुंच्या माहितीच्या आधारे घराचा संपर्क कर्मांक मिळवण्यात आला. मात्र अनोळखी व्यक्तीचा अचानक आलेला संपर्क सोडले नाहीत. अजूनही पोलीस स्टेशनच्या मित्रिंग विभागातील रूखसार मंडम यांच्या मदतीने नेपाळमध्ये संपर्क साधण्यात आला. संपर्काचे प्रबळ, माहितीची पडताळणी आणि सातत्यपूर्ण पाठपुरावा सुरू राहिला.

शेवटी तो गण आला,

आपला माणूस सापडला

दीर्घ प्रतीक्षेनंतर खडकास लिम्वू यांचा त्यांच्या परिवाराशी संपर्क झाला आणि परिवार मिळवण्याचा मार्ग मोठेड्डा झाला. त्यांच्या डोक्यासोमोर काही दिवसांपूर्वी मृत्यूचे विचार होते, त्याच डोक्यात आता आपल्या माणसांना भेटण्याचा आनंद होता. नागपूरच्या रस्त्यावर हरवलेल्या